

Kulturskolan magasin

NR 6.2022

EN TIDNING FRÅN KULTURSKOLERÅDET

Kulturskolan & kreativa näringar

**KAN KULTURSKOLAN
KOMMA IKAPP KIDSEN?**

Talanger i utveckling

YOMA LEVERERAR

Kulturskolerådet tar debatten

**HUR MYCKET MOTORVÄG
KOSTAR KULTURSKOLAN?**

Kulturskola för
hälsa i Västerbotten

På olika sätt

mot samma mål

»Ekonomiskt handlar det om pengar motsvarande bygget av 3,3 kilometer motorväg, eller en knapp myriaddel (1/10 000) av statsbudgeten.«

Jalle Lorensen,
Kulturskolerådets ordförande

Minskat statligt stöd till ungas kulturutövande

TISDAGEN DEN 8 NOVEMBER presenterade regeringen sin budget. Det statliga stödet till kulturskolan halveras, från 200 miljoner till 100 miljoner. Hur det blir från 2024 är i skrivande stund oklart.

Kulturskolerådet beklagar denna utveckling och har agerat kraftfullt. Vi har tagit dialog med politiker i riksdagens kulturutskott, vi har kontaktat medier, vi har informerat om konsekvenser och vi har också skrivit en debattartikel som publicerats i Dagens Samhälle den 24 november. Statsbidragets betydelse och konsekvenserna för barn måste tydliggöras innan riksdagen beslutar om budget den 13 december.

Låt oss vara tydliga: skulle bidraget slopas helt är det inte ett ekonomiskt beslut utan ett ideologiskt. Om det bara finns ett uns intresse för barn och kultur går det inte att missförstå betydelsen av de statliga utvecklingspengarna och de nya strukturer de har skapat: regionala samarbeten som tillåter barn att träffas över kommungränserna, en nationell satsning på El Sistema och hundratals andra effektiva, vägvinnande projekt för Sveriges barn och unga. Skulle regeringen välja bort allt detta är det ett tungt ideologiskt beslut.

Ekonomiskt handlar det om pengar motsvarande bygget av 3,3 kilometer motorväg, eller en knapp myriaddel (1/10 000) av statsbudgeten.

Vi vet att det finns goda krafter inom regeringspartierna som är mot ett slopat statsbidrag – nu är det dags för er att häva upp er röst!

Samtidigt som regeringen presenterar budget nås vi av nyheten att i Örnsköldsvik planeras en budgetminskning av kulturskolan med 5 miljoner, dvs drygt 25 procent. På 90-talet minskade antalet barn i kulturskolan med just 25 procent. Låt oss ta i hand på att det inte får hända igen!

I DETTA NUMMER

- 7 Krönika: Ny på jobbet – Katrin Nymberg hittade meningen
- 8 Min Kulturskola: Luleå jobbar avgiftsfritt
- 12 Kultur för hälsa i Västerbotten
- 15-19 Kulturskolan och kreativa näringar – så ska kulturskolan komma ikapp kidsen
- 20 YOMA: talanger på G
- 23 Landet runt: Kulturgaranti i Burlöv

Nationellt centrum för musiktalanger presenterar

YOMA

YOMA - Young Musicians Academy

Musiker- och pedagogpool

Kostnadsfritt för era projekt och kurser: musiker/
pedagoger på bl a flöjt, oboe, klarinett, fagott,
valthorn, viola och kontrabas

Detta är YOMA

- Avgiftsfria kurshelger, 4 nivåer, online och IRL, för alla ca 10 – 18 år
- Förmåner till alla som spelar bristinstrument
- Stöd till kurser och undervisning

www.yomacenter.se

Följ Polstjärnepriset 3-5 januari 2023

LÄS NYA RAPPORTEN OM KULTURSKOLANS UPPDRAG

NU ÄR KULTURSKOLERÅDETS NYA rapport om det lokala uppdraget och målen för musik- och kulturskolorna klar. En enkät har samtliga kulturskolor fått svara på frågor om deras uppdrag, med syfte att i förlängningen öka engagemanget och intresset från politiken. Vi hoppas och tror att kulturskolechefer också kommer att ha användning för de sammanställda resultaten i dialog med förvaltning och politik i kommunerna.

I rapportens slutsats står bland annat följande:

»Var fjärde kulturskola saknar ett dokumenterat mål och i två av tio kommuner är kulturskolans uppdrag inte beslutat av politiker. Kulturskolerådet ser detta som problematiskt då verksamheten blir svår att styra och följa upp.

Utan mål lämnas vägval till ansvarig chef som då kan få svårt att motivera utvecklingsarbete för att exempelvis nå nya målgrupper eller bredda utbudet inför lärare och personal.»

Rapporten sammanfattas med ett antal konkreta förslag att ta vidare, som berör ökad dialog med politiker på lokal nivå, stimulerad översyn och revideringar samt ett tydligt fokus på behovet av en kulturskolelag.

Läs rapporten i sin helhet på kulturskoleradet.se under publikationer.

REA MUSIKINSTRUMENT
NOTTAVLOR – NOTER
till skolor och privatpersoner **REA**

Skolornas Musikvaruhus Sareco AB

Etablerad 1958

www.sareco.se info@sareco.se Tel 026-61 74 60

NOTMATTAN

”Att lära sig noter
med hela kroppen”

Kan rullas ihop och
stuvas undan eller
ligga kvar för att
understryka
rummets
musikaliska
prägel.

Tel 0523-22517
Sparta System AB

Det finns mer på vår hemsida
www.spartasystem.se

IB WAHLSTRÖM BILDMATERIAL

BESTÄLL
KATALOG!

Allt material för
bildundervisning

ibwahlstrom.se
info@ibwahlstrom.se

Kulturskolepedagog- dagen 2022 – en digital succé

FÖR FÖRSTA GÅNGEN kopplades i år den nationella Kulturskolepedagogdagen, arrangerad av Förvaltningen för kulturutveckling i Västra Götalandsregionen och Göteborgs Universitet, och öppen för alla landets kulturskolepedagoger, ihop med Kulturskoledagarna, arrangerade av Kulturskolerådet och öppen för samtliga kulturskolechefer och ledare. Det innebar att båda evenemang hade samma tema och en del av planeringen har gjorts ihop. I år var temat Kulturskola 2030, med avstamp i vad Agenda 2030 kan spela för roll för alla som jobbar i kulturskolan.

– I skrivande stund är vi mitt i den period som Kulturskolepedagogdagen är tillgänglig. 860 kulturskolepedagoger över hela landet deltar i perioden 31 oktober till 11 november, och vi är mycket glada för uppslutningen, säger Anette Andersson Huber, producent på Förvaltningen för kulturutveckling i Västra Götalandsregionen.

Anmälan till Kulturskoledagarna

I SKRIVANDE STUND förbereds öppningen av anmälan till Kulturskoledagarna 2023! Konferensen fokuserar ännu tydligare än förut på dig som är chef eller ledare inom Kulturskolan, och har temat Ledarskap. Detta ämne belyses ur en mängd vinklar, och vi hoppas att du som kommer ska kunna både bidra med egen kunskap och få utmanas av nya perspektiv. Programmet kommer att bjuda på både nytt och gammalt, så medtag nyfikenhet i bagaget. Dagarna arrangeras i samarbete med Kulturkvarteret Örebro. Glöm inte att anmäla dig så snart du kan, då antalet platser är begränsat. Sista anmälningsdatum kommer år 25 januari.

HÖSTLOVSAKTIVITETER MED FRAMTIDSTRO

HÖSTLOVET VAR FULLT av aktivitet i landets kulturskolor. Unga fick göra det de redan älskar eller prova på nytt och det dansades, målades, spelades teater, sjöngs, jammade, skapades, filmades, övades i orkester och umgicks. Dream Camp i Vingåker och El Sistema Nationalorkester är två av aktiviteterna.

Unga orkestermusiker mellan 11 och 19 år samlades under lovet i Stockholms konserthus för att spela tillsammans och umgås. På fredagen avslutades Nationalorkesterlägret med en maffig konsert i stora konsertsalen, under ledning av Ron Davis Alvarez. Även El Sistema Stockholm deltog och dirigerades av Kajsa Ekström. Sammanlagt deltog 151 unga musiker från 9 olika kommuner, plus Sonic Strings från Irland.

För info om Nationalorkestern, kontakta magnus.ekwall@malmo.se

TILL DREAM CAMP kom 50 ungdomar från Vingåker med omnejd. Det var 5-års-jubileum för lägret, som nu kommer att fortsätta utvecklas som en del i Kulturskolerådets Arvsfondsprojekt Kulturskola och psykisk hälsa. Lägrets tema var Framtidstro, och deltagarna fick träffa influencern Lina Rask, som föreläste om ångest och utanförskap, sjunga tillsammans med Britta Bergström och arbeta i olika workshops med kulturskolans lärare. Bilden på framsidan är från Dream Camp – ett koncept vi hoppas kunna sprida genom projektet.

Kontakta my.kullsvik@vingaker.se om du vill starta ett Dream Camp.

Kulturskolan i centrum!

Kulturskolecentrum är ett nationellt kunskapscenter som ingår i myndigheten Kulturrådet. Vi utvecklar kulturskolan och arbetar för att fler barn och unga ska få kulturundervisning av hög kvalitet.

Vi förmedlar statistik, sprider kunskap och forskning, stöttar ekonomiskt genom utvecklingsbidrag och främjar dialog och samverkan. Bland annat. Målet är att ge bästa möjliga stöd till landets kulturskolor.

Anmäl dig gärna till vårt nyhetsbrev och följ oss på Facebook. Välkommen!

kulturradet.se/kulturskolecentrum

KULTURRÅDET

KATRIN NYMBERG

Katrin är en inflyttad norrlänning och har rört sig från Sveriges södra spets upp till Norrland. Hon arbetar som enhetschef inom Kulturskolan i Umeå, men även som organisationskonsult inom eget företag. Katrin har ett särskilt ansvar inom sin tjänst för drama och teater.

Hur ser din längtan ut?

6 MÅNADER HAR GÅTT sedan jag inledde mitt arbete på Kulturskolan i Umeå. Jag kom från ett yrkesliv då jag arbetat som präst i Svenska kyrkan i 15 år. Under dessa år har jag fått vara medvandrare till många människor genom deras bästa stunder i livet, men också genom katastrofer och död. När jag sökte nytt arbete letade jag efter ett arbete som gav samma resonans av meningsfullhet varje morgon jag gick till jobbet. Så vad har jag hittat på mina 6 månader? Låt mig berätta.

När jag började hade jag samtal med mina medarbetare där jag frågade dem varför de gör sina jobb? Vad var deras inre syfte? En av konstpedagogerna berättade att hon besökt en klass där hon blev förvarnad av läraren om en pojke med svårigheter som mest troligt inte skulle kunna stanna i rummet. Det var tydligt att detta var ett långvarigt problem och att läraren grubblade mycket på hur hen skulle lösa situationen. Men när dagen kom blommade pojken ut under lektionen, han lyckades instinktivt blanda otroliga färgnyanser till sin egen förundran, och alla andra barn bad honom om råd.

För första gången var han inte det störande barnet för andra, han fick vara förebilden.

Han fick uppleva en ny roll.

Han fick vara stolt över sig själv.

Pedagogens svar fortsatte bortom berättelsen: »för att göra världen till en bättre plats för ett barn i taget, att den ska få växa i sig själv.«

»Där inne var de inte längre flyktingbarn, utan barn. Barn som råkade ha en ryggsäck med en flykt i sig. Där inne behövde de inte längre fråga vad teater var, för de levde teatern istället.«

För någon månad sedan bjöds kommunens grupp för nyanlända flyktingfamiljer in till våra dramalokaler för att få lära känna kulturskolan. Jag hade delegerat uppgiften att möta dem till en pedagog då min tid inte räckte till för att tillbringa en halv dag med barnen. Men då pedagogen fick magsjuka bokade jag om. Vi målade, fikade och pratade genom tolkar. Några bad mig förklara vad teater egentligen var, vilket var svårare än jag hade trott när alla refe-

rensramar av teater saknades. Men jag visade dem runt, och jag sparade såklart det bästa till sist. De fick se vårt fantastiska kostymrum med 100-tals kostymer och vårt sagorum med fasta kulisser där dramaleken kan ta sitt uttryck. Genom barnen gick en flämtning av förundran när dörrarna öppnades. I några sekunder stod de bara andäktigt där och tittade innan de försiktigt gick in. En del av barnen lämnade sina ryggsäckar av flykt utanför de där rummen, medan en del

behövde ta med dem in för bearbetning. Där inne provade de nya roller och berättelser. Där inne var de inte längre flyktingbarn, utan barn. Barn som råkade ha en ryggsäck med en flykt i sig. Där inne behövde de inte längre fråga vad teater var, för de levde teatern istället. Och jag stod där i kulisserna berörd över att detta är en plats för att få hitta sina drömmar, för att växa tryggt, för att få testa nya roller, identiteter och kunskaper. Detta är kulturskolan och i den fann jag mitt arbete med meningsfullhet. ■

En mörk och regnig höstkväll sjuder det av liv i Luleå kulturskola. Längst ner i trevåningshuset håller dansarna till, högst upp tränar blåsorkestrarna och däremellan är bildverkstaden i full gång.

text & foto *Ulrika Vallgård*

– **DANSEN BETYDER VÄLDIGT** mycket för mig. Jag brukar säga att det här är mitt andra hem, säger Thyra Ölvebring, 19 år, som har gått i Kulturskolan i nio år.

– Det är ju enda stället i Luleå där man kan lära sig ett instrument – och det är gratis, säger Christian Byström som spelar saxofon och väntar på att orkesterrepetitionen ska starta.

Luleå är Norrbottens största stad, ligger vid kusten med en stor skärgård utanför och är kanske mest känt för sitt stålverk och sina hockeylag. Men här finns också ett rikt kulturliv. Mitt i stan ligger ett stort kulturhus med konsthall, bibliotek och konsertsalar, det finns en teater, ett museum, två biografier, ett professionellt storband, en symfoniorkester, flera stora dansföreningar och massor av band.

Luleå kulturskola startades för 46 år sedan och var en av de första i Sverige som blev avgiftsfri. Kulturskolan har 33 tillsvidareanställda och flera projektanställda. 1200 elever går regelbundet i de valbara aktiviteterna.

Dansgruppen som Thyra Ölvebring går i är ett tajt gäng som har dansat ihop i många år med sin lärare Annika Lomgren. Thyra provade först att dansa på andra ställen, men fastnade tidigt för Kulturskolan.

→

»EN KULTURSKOLA FÖR ALLA«

UTAN AVGIFTER

För Christian Byström, Thies Herrmann, Fanny Simonsson och Thyra Ölvebring är Kulturskolan en viktig plats att få komma till. »Kulturskolan är som mitt andra hem«, säger Thyra Ölvebring.

I LULEÅ

– Inte för att jag menar att vi inte dansar bra här också, men vårt fokus är mer på att få uttrycka oss och vad vi känner, istället för att det ska se så himla snyggt ut, säger hon.

Om hon har haft en dålig dag och kommer till dansen på kvällen brukar hon be sin lärare att de ska få improvisera lite.

– Då får man utlopp för sina känslor.

Thyra Ölvebring tycker att Kulturskolan är viktig och har därför valt att engagera sig i elevrådet.

FANNY SIMONSSON, 17 ÅR, deltar också i danslektionen som nu börjar gå mot sitt slut. Hon började dansa i Kulturskolan när hon gick i tvåan i grundskolan. Nu går hon i tvåan på gymnasiet.

– Jag bodde i Uppsala tidigare och började dansa när jag var riktigt liten. När jag flyttade hit blev det att jag började på Kulturskolan. Den var gratis, vilket ju var bra för mina föräldrar.

Hon har sina vänner och en stor del av sitt sociala liv på Kulturskolan. Mest dansar de modernt och jazz. Hon har inga högtflygande planer utan tycker bara det är roligt.

– Jag vill så klart utvecklas, men framförallt vill jag bara må bra och ta hand om mig själv och min hälsa både fysiskt och psykiskt, säger hon.

Thyra Ölvebring håller med.

Lynette Johansson, Frida Söderström, Thyra Ölvebring och Fanny Simonsson dansar i samma grupp i Luleå kulturskola.

– Jag känner en väldigt stark samhörighet med just de här människorna, den här platsen och med Annika. Hon var på min skola på lågstadiet, så jag har dansat med henne sedan jag var sju år.

UTBUDET AV AKTIVITETER i Luleå Kulturskola är brett. På schemat varje vecka finns dans, bild, media, foto och film, digitalt musikskapande, tv-spelsproduktion, artistskola, i princip alla sorters instrumentundervisning, sång, barnkör och flera ensembler och orkestrar. Mycket sker inne i huset, men lärare åker också ut i skolorna och har instrumentundervisning, bild och tv-spelsbyggande.

Därutöver jobbar lärarna ute i skolor, förskolor, särskolan och på fritidshem med tidsbegränsade projekt. I en katalog kan klasser och grupper välja mellan olika aktiviteter de vill genomföra. Kulturskolan kan även hjälpa till med en kulturdag, en avslutning eller om man vill sätta upp en musikal på skolan. Totalt kommer Kulturskolans personal i kontakt med cirka 5000 elever under ett läsår.

Inte heller i Luleå har man varit förskonad från besparingsbeting. År 2020 tvingades Kulturskolan i Luleå dra in tio tjänster.

– Det har ju känts och det gör också att vi

Thies Herrmann och Christian Byström spelar saxofon i Luleå kulturskolas blåsorkestrar.

**»Jag känner en
våldigt stark
samhörighet med
just de här
människorna,
den här platsen
och med Annika.«**

inte når lika många, även om vi jobbar så hårt vi kan. Men vi är fortfarande ute i skolorna som tidigare och genomför även lite större projekt när vi har tid, säger kulturskolechefen Maria Bergenudd.

KULTURSKOLAN INGÅR i kommunens så kallade Resurscentrum som jobbar förebyggande och hälsofrämjande både i grundskolan och i de valbara aktiviteterna. Till exempel kan en elev med särskilt behov av att få gå iväg och musicera en stund varje vecka få förtur, de jobbar med dans för hälsa och några lördagar bjuder de in barn från särskolan och deras föräldrar till Lördagskul.

– Mottot är »En kulturskola för alla«, säger Maria Bergenudd.

Thyra Ölvebring i elevrådet gillar den inställningen.

– Jag tycker det är bra att det är gratis så att man kan vara med oavsett ekonomiska förutsättningar, att det är för alla åldrar och att man inte begränsas av vilken kunskapsnivå man ligger på. Alla är välkomna hit.

På övre plan har blåsorkestern The Music Band avslutat sitt kvällsrep och nästa blåsorkes-

ter, Blåsningen, för Kulturskolans äldsta målgrupp, ska strax börja. Femtonåringarna Christian Byström och Thies Herrmann är med i båda orkestrarna samt i improvisationsgruppen Blue Bird för lite mer avancerade elever. Thies Herrmann har spelataltsaxofon i fem år men den här terminen har han bytt till tenorsaxofon. Kulturskolan betyder mycket för honom, berättar han.

– Här får jag träffa vänner och göra något roligt, man blir glad och på gott humör och det är bra lärare som gör att stämningen blir bra.

Han tränar flera gånger i veckan hemma för sig själv och därför har han blivit duktig på sitt instrument. Men att spela är positivt på flera sätt.

– Man kan hitta någon sorts lugn i musiken när man har mycket i huvudet, förklarar han. Han gillar att lyssna på till exempel rap och hip-hop och annan modern musik, men i orkestern spelar han det som ledaren bestämmer. Det brukar bli mycket filmmusik.

Christian Byström har också spelat i fem år och just bytt frånaltsaxofon till barytonsaxofon.

– Kulturskolan är en plats man kan komma till där folk faktiskt är engagerade, till skillnad från i den vanliga skolan. Det är ju frivilligt att komma hit och därför blir det inte så slamsigt och stöktigt, utan man lyssnar på lärarna – i alla fall ibland, säger han med ett skratt och tittar menande på kompisen Thies Herrmann.

Att hålla på med musik är också ett sätt att få uttrycka sig. Han beskriver det som att »få blåsa ut

allt det dåliga och få in det som är bra«.

Christan Byström lyssnar själv gärna på klassisk musik och jazz.

NÅGRA GÅNGER PER ÅR har blåsorkestrarna konserter, till exempel på nationaldagen och vid traditionella Julblåss i Kulturens hus i december och det tycker de är roligt.

– Jo, det är fett kul. Om man inte spelar solo, säger Christian Byström.

– Jo, det är också kul att spela ensam, man måste bara träna lite, säger Thies Herrmann.

Även dansarna har årliga uppvisningar med ett speciellt tema varje gång. Då dansar de olika grupperna både var och en för sig och tillsammans.

– Alla elever får komma med sina tankar och åsikter och utifrån det skapar vi dansen tillsammans, berättar Fanny Simonsson. ■

KULTUR FÖR HÄLSA I VÄSTERBOTTEN

Ett av Kulturskolerådets Arvsfondsprojekt syftar till att förebygga psykisk ohälsa bland barn och unga med hjälp av kultur och med kulturskolor som resurs. I de båda orterna Saxnäs och Tärnaby i Västerbotten jobbar man med detta på lite olika sätt – men mot samma mål.

text Maria Ille André

Saxnäs, Vilhelmina

I Västerbotten har Arvsfondsprojektet fått namnet Kultur för hälsa. Man samarbetar med landstinget, elevhälsan och skolorna, och i de elva kommuner i Västerbotten som deltar i projektet är kulturskolan den vanligaste aktören. I Saxnäs i Vilhelmina kommun är det Ricklundgården, ett konstresidens och konstmuseum, som jobbar med projektet inom ramen för sin konstpedagogiska verkstad EMMAS.

– Det kändes som en självklarhet att jobba med Kultur för hälsa. De som kommer hit får ett sammanhang som inte är baserat på prestation. De får finna sitt inre, rika, kreativa liv, säger Tina Larsson, som är verksamhetschef.

Till EMMAS får grundskolebarn komma för att delta i prova på-aktiviteter tillsammans med en konstpedagog eller bara hänga. Det finns ett samlingsrum med projektor, ett allkonstrum där man kan sitta och läsa eller fika samt mindre

rum med en grafikpress, möjlighet att göra tryck på tyg, jobba med foto och film eller rita digitalt. Allt är gratis.

På torsdagseftermiddagar håller EMMAS öppet, så att barnen kan komma efter skolan. Eftersom grundskolan, den enda i Saxnäs, bara ligger 50 meter bort, får man titta in på raster också.

– De får skapa utifrån sina egna villkor och förutsättningar. Att få vara i ett sammanhang som är öppet och inkluderande kan påverka den psykiska hälsan positivt. Det har inte funnits ett sådant ställe här tidigare. Vi fyller ett stort tomrum av kultur och konst, säger Tina.

Även daglediga vuxna, pensionärer och de som lever ensamma kommer regelbundet till EMMAS. Saxnäs ligger i en fjärdal och har bara 100 bofasta personer. Antalet besökare är sällan under tio personer. En stor andel av befolkningen, alltså.

– När vi bor så här är vi vana

att umgås över åldersgränserna. De äldre har erfarenhet och de yngre framtidstro och drömmar. Slår du ihop dem blir det väldigt fint, säger Tina.

Inom projektet EMMAS har de jobbat tillsammans med skolan i Saxnäs på lektionstid och även varit runt på andra skolor i kommunen. I början var det mest barnen i de yngre årskurserna som kom till EMMAS, men efter hand har även tonåringarna dykt upp.

– Vår verksamhet blir en avlastning, något som ger energi istället för att ta energi. Det kan ha betydelse att komma hit för att orka resten av skoldagen eller resten av läsåret. Det gör skillnad för människors välmående i vardagen och också för folkhälsan generellt, säger Tina.

En torsdag var de tre som jobbar med projektet EMMAS på utbildning. Tina berättar om reaktionen från en förälder till en förstaklassare: »Det var som ett svart hål, när det var stängt«.

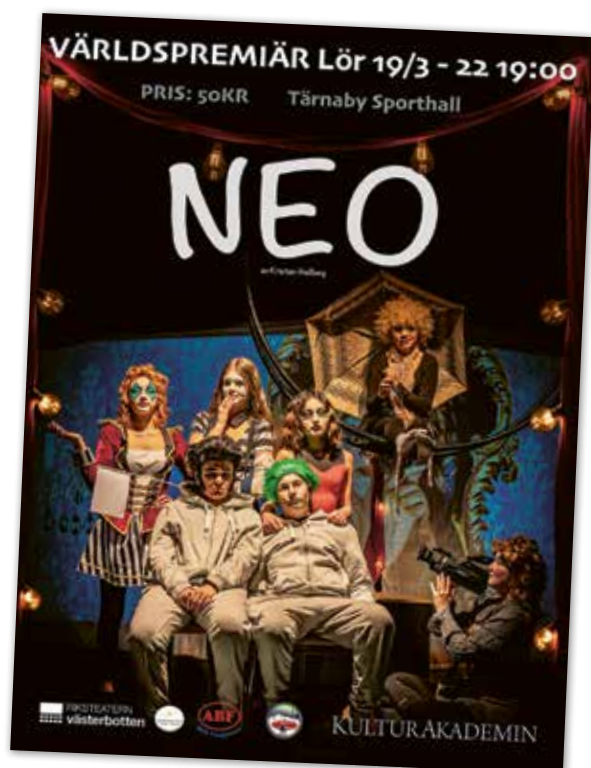
– Det kreativa kan vara ett verktyg för att lyfta samtal, →

Överst till vänster: Elever från Skytteanska skolan i en produktion som kombinerar teater, cirkus, film och musik.

Överst till höger: Verksamhetschef Tina Larsson är själv inte konstnär men beskriver sig som en kreativ person och en visionär

Nederst: Land Art Workshop på EMMAS tillsammans med konstnären Jan Philip Scheibe och klass 4-6 från Saxnäs skola.

Foto: Hilda Lindström

Tillsammans med 5 ungdomar från Tärnaby ledde Sebastian Saury och Emma Lind cirkusskola i Storuman under höstlovet

Foto: Sebastian Saury

säga hur man mår och fråga någon annan hur den mår. Jag vill att vår lilla by ska blomstra, likväl som i storstäder. Vi har samma rätt att uppleva kultur, säger Tina.

Tärnaby, Storuman

I Storumans kommun ligger Kulturakademien som ansvarar för musikskolan. Till hälften finansieras den av kommunala pengar. Undervisningen sker i bland annat Tärnaby och Storuman.

– Vi har varit med i projektet Kultur för hälsa från början, säger Duncan Kemp, Kulturakademins verksamhetsledare.

För omkring fem år sedan var det en våg av självmordsfall i Storumans kommun, och enligt en enkät som gjordes i länet träffade ungefär en tredjedel av musiklärarna ungdomar med suicidvarning.

– Tidigare hade vi väldigt dålig kontakt med elevhälsan. Vi fick inte veta när en elev mådde dåligt på grund av sekretessregler. Vem ska hjälpa musikläraren att hjälpa eleven, när vi inte vet något? undrar Duncan.

Kulturakademien började satsa på cirkus och film i kombination med musik på Skytteanska skolan, en liten skola i Tärnaby med högst 15 personer per klass. En av ledarna,

som är kurator på skolan, kände till ungdomarna och kunde lägga upp det hela på ett pedagogiskt bra sätt.

– Vi nådde en helt ny målgrupp än våra vanliga musikskoleelever. Vi fick se med nya ögon vilka vi hade missat, säger Duncan.

Ett konkret resultat av satsningen blev teaterföreställningen Neo, som hade premiär i Tärnaby sporthall i våras.

– Cirkusen ledde ungdomarna vidare. Det blev en tydlig ändring; skolgången blev bättre, och det blev en helt annan stämning i skolan. Det såg även skolledningen, säger Duncan.

– Att vara med i teatern har gjort att jag har blivit mer positiv till livet, och det har varit en distraktion från att tänka på hur dåligt jag mår egentligen, sa en av eleverna efteråt.

Duncan berättar också om en pojke, som på initiativ av rektorn på sin skola har fått en gratisplats på Kulturakademien inom ramen för Kultur för hälsa. Han hade svårt att koncentrera sig och stor frånvaro.

– Han började spela boomwhackers (ett rytminstrument, där varje färg är en viss ton) och sedan munspel. Han missade aldrig en lektion, säger Duncan.

På en större skola i Storuman har man startat en lunchkör för tjejer. Med hjälp av elevhälsan hittade man dem som kanske inte skulle ha anmält sig i vanliga fall.

Arvsfondsprojektet är nu i slutet av sitt andra år av tre.

– Vi vill dela våra lärdomar med andra om hur man kan undervisa en elev som mår dåligt och plocka ut det som är relevant för kulturskolor. I slutet av projektet bör vi ha en koffert fylld med tips och rutiner, säger Duncan. ■

Fotnot: EMMAS har finansiering från Postkodlotteriet.

KIRUNA STÅR MODELL

Med en gruva i ryggen och arm i arm med lokala företag. Så lyckades Kiruna kulturskola möta barnens efterfrågan på ett mer digitalt utbud av kurser. Nu står de gärna modell för hur andra kulturskolor kan jobba med samverkan.

text & foto Johanna Olsson

ATT STARTA UPP nya ämnen kan tyckas lätt. Men om de nya ämnena är tekniktunga och dessutom kräver kompetens som vanligtvis inte finns inom kulturskolan kan det bli tufft. Kiruna kulturskola är ett spännande exempel där man tagit hjälp av LKAB för att finansiera uppstarten av sina nya kurser i spelprogrammering och 3D-modellering.

Jesper Dahlström Kawakami är tillförordnad kulturskolechef i Kiruna och den som tog initiativet till samverkan för att kunna erbjuda fler digitala ämnen. Han tror att det är viktigt att ha ett öppet sinne, när det kommer till vem som vill och kan stötta kulturskolornas verksamhet.

– Man kan alltid hitta människor som inte vet att kulturskolan finns. När det gällde LKAB så kanske någon tycker det känns långsökt, men det visade sig att de här kompetenserna, som barnen och ungdomarna tar med sig från våra nya kurser, är precis den typen

av kompetens som man eftersöker i gruvnäringen.

Genom att barnen introduceras till den här typen av ämnen väcks ett intresse som på sikt kan göra att fler utbildar sig inom ämnena.

Vad gäller LKAB var det deras stiftelse, LKAB Academy, som sponsrade projektet med digitala kurser. Totalt blev det tre miljoner, fördelade på tre år.

– Vi kunde köpa in utrustning, en helt ny datasal med ritplattor, vr-headset och 3D-skrivare. Utrustning som vi självklart kan använda och ha glädje av även längre fram, säger Jesper.

Men även om tekniken är viktig är det minst lika avgörande att få tag i medarbetare när man ska utveckla utbudet av ämnen. Även där valde kulturskolan i Kiruna att sträcka ut en hand, den här gången till det som kallas kreativa näringar. Små lokala företag, aktiva inom området, som i kulturskolans satsning kunnat bistå genom deltidstjänster. ➔

TVÅ AV DESSA tjänster innehas av Magnus Fredriksson, lärare inom spel och animation, och Martin Eriksson, som jobbar med digital musik- och ljudproduktion. Vid sidan om sina tjänster på kulturskolan jobbar de i Magnus filmbolag.

– Det är stor skillnad mellan att arbeta för kommunen och att driva eget. Det var en kulturkrock först, men nu har vi vant oss. Nu ser jag nästan bara fördelar. Här är vi i ett sammanhang och har kollegor, det är mycket värt för små företag där mycket av arbetet är ensamarbete annars, säger Magnus.

De tycker båda att det ger mycket att jobba med barnen. Men tillstår också att det tar på krafterna.

– Vi har båda väldigt roligt när vi är på kulturskolan och det ger alltid energi och sätter fart på det kreativa. Även om man är helt slut efteråt kan det vara svårt att sova på kvällen för det snurrar så många tankar i huvudet.

DET ÄR PRECIS så här kulturskolorna behöver tänka, menar Torgny Sandgren, generalsekreterare för Kulturskolerådet.

– Inom andra ämnen som vi har finns kulturinstitutioner att samverka med, som operan eller länsteatern. Men inom de

nya digitala ämnena så saknas den motsvarigheten. Därför behöver man vara öppen för att samverka med privata företag med den här inriktningen.

Det finns en tveksamhet inför sponsring och samverkan med näringslivet, det har även kulturskolan i Kiruna mött. Vissa kallar det nästan en beröringsskräck.

Just på grund av detta tycker Torgny Sandgren att det är positivt att frågan får utrymme. Kulturskolan i Kiruna har fått medel från Kulturrådet för att driva utvecklingen av digitala ämnen och undervisningssätt framåt i ett nätverk. Då kommer en av frågorna röra hur man kan göra det med hjälp av samverkan. Precis så som man gjort i Kiruna.

– Vi såg i en liten studie vi gjorde att drygt 30 % av kulturskolorna har någon slags koppling till en annan sektor. Det kan vara samarbete med högre utbildning eller samarbete med ett företag. Men det är inget man pratar om när man träffar andra chefer, kanske eftersom frågan är lite känslig?

För Jesper är det självklart att sprida ett lyckat koncept.

– Vi har redan märkt av ett intresse och inspirerar gärna fler. ■

3 TIPS FRÅN KIRUNA

1. Våga ta kontakt med det privata näringslivet när det kommer till sponsring. Många företag vill arbeta aktivt med att stötta barn och unga som en del av sitt CSR-arbete men behöver tydliga förslag att ta ställning till.
2. Se vilken kompetens det finns inom kulturella och kreativa näringar i närområdet. Där kan man hitta både samarbeten och potentiella anställda. Ett utökat samarbete kan förutom kompetens bidra med att barn och unga får en insyn i var den digitala kunskap de får faktiskt efterfrågas.
3. Satsa på deltidstjänster. Det är lättare att få personer inom de kreativa näringarna att jobba på kulturskolan på deltid, än att helt ge upp sitt företag/jobb. Genom att ha kvar en fot i sin bransch håller de sig hela tiden uppdaterade kring det senaste i ämnet.

Piano, gitarr och dans. Det är vad många tänker på när de pratar om kulturskolan. Men kulturskolan behöver hänga med i sin tid för att vara lika relevant i framtiden. Därför står AI, gaming och mixed reality på schemat när det nya nätverket för digital kultur träffas för första gången.

SÅ SKA KOMMA

EN HÖSTDAG I VARBERG, när de första löven landat på marken och solen gassar som under en sommardag, är det dags för två späckade halvdagar för att rivstarta ett nytt nätverk inom kulturskolan. Elda Oreto, projektledare för det nya nätverket, har höga förväntningar på dagarna och energin i rummet är lika hög som luften utanför.

– Min förhoppning är att vi ska komma närmare vad vi vill få ut av det här projektet och dessutom lära känna varandra och varandras verksamheter lite bättre, säger hon.

De första programpunkterna står värdarna, Kiruna kulturskola, för. Det är de som initierat nätverket och som håller i trådarna, både under dessa dagar och framöver. Deras

KULTURSKOLAN I KAPP KIDSEN

»Vi har förstått att det finns många kulturskolor ute i landet som är intresserade av digital kultur och som vill veta mer om hur man kan samarbeta med kreativa näringar för att få till ett bredare utbud.«

TORGNY SANDGREN

lyckade samarbete med LKAB (läs mer i artikeln intill) har många hört talas om, men nu ska man aktivt arbeta för att få framgångskonceptet att inspirera andra. Bakom kulisserna finns även Kulturskolerådet. Det bekräftar generalsekretärare Torgny Sandgren, som ser ett stort behov av nätverkande kring dessa frågor.

– Vi har förstått att det finns många kulturskolor ute i landet som är intresserade av digital kultur och som ville veta mer om hur man kan samarbeta med kreativa näringar för att få till ett bredare utbud. Men det har inte funnits något organiserat samarbete. Så vi hörde av oss till Kulturskolan i Kiruna. Vi frågade om de skulle kunna tänka sig att ta ledartröjan och driva ett utvecklingsprojekt där erfarenhetsutbyte står i fokus, just med tanke på hur väl →

det fungerat hos dem.

Sagt och gjort, idag är ett treåring projekt finansierat. Tanken är att bygga ett nationellt nätverk som ska driva utvecklingen av Kulturskolans arbete med digital kultur, men också titta på hur samarbetet med kreativa näringar kan se ut. Det var just dessa två delar som Kulturrådet, som finansierar projektet, tyckte var spännande.

– Exemplet med Kiruna är intressant för att det inte bara handlar om att plocka in nya ämnen, utifrån vad barnen är intresserade av. Det handlar också om att samverka med andra sektorer för att lyckas, säger Simon Strömberg, verksamhetsutvecklare på Kulturrådet.

Den sista av dessa frågor finns det stort intresse för i konferensrummet. Frågorna är många och nyfikna, redan i början av dagen. Högt och lågt diskuteras. Vem kan släppas in i kulturskolan, som sponsor? Vad menas med kreativa näringar? Vem kontakter man om man vill hitta ett samarbete? Är det viktigaste ekonomisk stöttning eller att få del av kompetens från näringslivet?

I KIRUNA HANDLAR samarbetet definitivt inte bara om ekonomiskt bidrag utan i allra högsta grad om kompetensförsörjning. Modellen bygger på att lärarna i skolans nya ämnen har deltidstjänster. På det sättet har de ett ben kvar i världen utanför. Det gör att det går att få tag i lärare till kurser som det är svårrekryterat till, men det göra det också tydligt för barnen och ungdomarna hur den här typen av kunskap kan komma till användning.

Men samarbete med andra sektorer är inte helt oproblematiskt. Jesper Dahlström Kawakami, tillförordnad kulturskolechef och den som varit ansvarig för projektet i Kiruna, säger han fått både ris och ros. Det finns en viss tveksamhet kring att ta emot ekonomiskt stöd.

– En del tycker inte att det är rätt att verksamhet inom kulturskolan finansieras med pengar från näringslivet, så är det. Men för oss var det en otrolig möjlighet.

Innan eftermiddagen blir kväll hinner det nybildade nätverket ta en fika i höstsolen. På den kullerstenslagda innergården småpratas

Elda Oreto, projektledare för det nya nätverket för alla som vill samverka kring kulturskolan och kreativa näringar.

det över kaffe och morotskaka. De olika representanterna har kommit olika långt när det gäller att utveckla kursutbudet efter vad dagens unga efterfrågar. Många uttrycker värdet av att ha knutit nya kontakter, och att de redan är tacksamma över att de nu vet vem de ska ringa om de vill ha hjälp i en viss fråga.

– Vi i Piteå ligger långt efter på det här området, vi har bara musik och dans hos oss. Men å andra sidan har vi inte så långt till Kiruna utan skulle kunna hålla kontakt och lära oss mer därifrån, säger Stefan Söderlund, elgitarr-lärare i Piteå.

BOO EGBJER, chef för musikskolan i Borlänge, håller med.

– Ett aktivt tagande av kontakter, torde vara högaktuellt för alla som varit här dessa dagar.

Dag två är vädret ett annat, men schemat lika fullt. Många av passen handlar om att inspirera och få igång tankeprocesser hos deltagarna kring hur man vill jobba framöver, inom nätverket. Perspektiven är många. Det finns representanter från regioner, från specifika projekt och från enskilda konstutövare. Tydligt blir att det inte bara handlar om att få in nya ämnen på schemat. Visst, många kulturskolor

Madeleine Hermerén och Simon Strömberg, båda från Kulturskolecentrum/Kulturrådet, är nyfikna på arbetet med digitalt skapande och kreativa näringar på kulturskolor runt om i landet.

ÖKAT DIGITALT UTBUD I KULTURSKOLAN – VAD KAN DET BETYDA?

- Nya ämnen för digitalt skapande, det som enkäter bland barn och unga visat sig vara efterfrågat.
- Nya mötesformer, t.ex för den som inte kan vara med fysiskt eller ännu inte fått en plats
- Digitala metoder och material, t.ex underlag som kursdeltagarna kan ta del av mellan sina träffar eller plattformar där de kan möta andra deltagare och dela med sig.

vill erbjuda både animering och 3D-modellering. Men det handlar också om att använda digital teknik i de ämnen som redan finns – något många tvingats att lära sig under pandemin.

– Vi frågade faktiskt våra pedagoger vad nandemin förde med sig som går att använda framöver, berättar Lisa Söderlund från Kulturskolan i Stockholm, som just nu samarbetar med Göteborg och Malmö för att erbjuda fler digitala alternativ. Hon är noga med att påpeka att det digitala ska vara ett sätt att erbjuda mer.

– Det får inte ersätta det fysiska, kreativa mötet i våra härliga lokaler, utan ska förlänga. Det kan bli ett alternativ när barn och unga inte kan ta sig till lokalerna eller för barn som står i kö, i väntan på att komma in på en kurs.

När det gäller nya ämnen, att bredda sitt kursutbud, lyfter Madeleine Hermerén från Kulturrådet vikten av att använda sig av den kunskap man redan har om hur man kan bredda deltagandet. Kulturskolan tampas med att barnen som är aktiva inte speglar samhället. Barn från välutbildad medelklass är klart överrepresenterade. Nu, med nya ämnen, finns chansen att göra rätt från början.

»Kiruna är intressant för att det inte bara handlar om att plocka in nya ämnen, utifrån vad barnen är intresserade av. Det handlar också om att samverka med andra sektorer för att lyckas.«

SIMON STRÖMBERG

– Det vi lärt oss om hur vi kan nå fler barn och unga måste användas. Perspektiv som inkludering och jämställdhet måste finnas med från början.

SISTA DAGEN AVRUNDAS med lunch och en kopp kaffe. Elda och Jesper är båda nöjda med den uppstart projektet fått.

– Jag hade inte förväntningar på något specifikt. Jag hoppades framför allt att de som varit här skulle vara medvetna om att det finns ett nätverk och att det kan hända många saker inom ramarna för det. Men att det inte var skrivet i sten vad det kommer bli. Dit har vi nått, säger Jesper.

Elda håller med.

– Nu har vi fått se varandra och allt har blivit lite mer konkret, men det är fortfarande öppet hur nätverket ska användas. Det är precis så det ska vara i det här skedet.

Jesper hinner hänga ryggsäcken på ryggen innan han flikar in en sista tanke – det går fortfarande att ansluta sig till nätverket, för den som blivit intresserad.

– Det kan inte växa hur mycket som helst, men än finns det utrymme om någon mer vill vara med. ■

HÄR MÖTS SVENSK MUSIKS

Lördag morgon 5 november. I korridorer och salar på Vänerparken i Vänersborg vimlar 78 musikelever, 25 musikpedagoger, föräldrar och lokala funktionärer. Vimlet blir struktur och snart fylls lokalerna av levande klassisk musik från många olika håll. Ännu en Yomakurs har startat.

text Ulf Axelsson, foto Olle Gustafsson

YOMA, YOUNG MUSICIANS Academy, är en grundsten i bygget av Sveriges framtida musikliv. Här samlas unga musiktalanger från ungefär 10 upp till 20 år. Den här gången går de på kurs tillsammans med deltagarna i Polstjärnepriset.

En som gläds över intresset för Yoma är Stefan Forsberg, vd för Kungliga Filharmonikerna.

– I Yoma finns ett orkesterideal. Alla kan spela kollektivt på hög nivå, säger Andreas Patrik Hansson som i tio år varit dirigent för Polstjärneprisets symfoniorkester.

FRAMTID

– Den nationella satsningen på unga begåvade musiker ger resultat.

Och resultat behövs, för det pratas om kris. Den låga tillväxten av unga skickliga musiker har länge varit påtaglig. Särskilt tydlig är den bland fokusinstrumenten oboe, fagott, valthorn, viola och kontrabas.

– Hela det svenska musikli-

vet står bakom Yoma, förklarar Stefan.

– Nu finns det en breddsatsning på unga musiker. Alla som har spelat i några år och som har ett intresse är välkomna till Yomakurserna. Vi satsar också på att fånga upp talanger som vill komma ännu längre. Här finns de som siktar på att bli professionella musiker och spela i ensemble eller bli solister. Vi når både bredd och spets.

Annamia Larsson är valthornist i Gävle symfoniorkester. Vid sidan av det jobbet arbetar hon med att undervisa barn och ungdomar som vill lära sig spela valthorn.

– Det tar tid att lära sig och ofta är eleverna ensamma om att spela det instrumentet. Därför betyder Yoma väldigt mycket. Med Yoma får de vara med när flera valthorn spelar olika stämmor tillsammans. För en ung valthornist är det jätteviktigt och en häftig känsla. Dessutom får de undervisning av duktiga musikpedagoger och de blir inspirerade av äldre ungdomar som ger »spetskänslan«.

ANDREAS PATRIK HANSSON möter upp i en paus. Han debuterade som dirigent för Polstjärneprisets symfoniorkester redan som 16-åring, och det uppdraget har han fortfarande kvar. Nu är han 26 år. Musikhögskolestudierna avslutade han i Nederländerna förra året. »Polstjärneprodukten« (som han ibland kallas) har blivit en internationell frilansande dirigent som applåderar den framgång som Yoma har. →

»Yoma är otroligt viktigt för mig eftersom kurserna erbjuder allt. Jag får spela kammarmusik och orkester, och det är där som jag trivs bäst. Dessutom får jag möta nya lärare och andra musiker, både svenska och internationella. Att Yoma finns digitalt är bra, och det var fantastiskt bra under pandemin.«

EMMA LÖRSTAD, 18,
FLÖJTELEV FRÅN STOCKHOLM

»En av fördelarna med Yoma är att lektionerna med läraren är längre och att jag får höra annat än på de ordinarie lektionerna hemma. Lärare tänker olika. Jag har mest varit med online, men ibland reser jag till Vänersborg. Mitt sikte är inställt på att vara med i Polstjärnepriset. Det är kul att tävla.«

ESBJÖRN NILSSON, 15,
KLARINETTELEV FRÅN LUND

»Jag utvecklas och lär mig väldigt mycket på Yoma-kurserna. Min musiklärare på hemmaplan är bra, men när jag möter andra duktiga lärare genom Yoma kan jag ibland lära mig nya saker, både tekniskt och konstnärligt.«

GABRIEL PISCATOR, 11, VIOLAELEV FRÅN HAMMARÖ

– Här finns ett orkesterideal. Alla kan spela kollektivt på hög nivå och tack vare regelbundna träffar går det att jobba långsiktigt med orkesterspelet.

Vid sidan av dirigerandet driver Andreas Patrik projektet »Återväxten« för Yoma.

– Till våren ska musiker, pedagoger och jag besöka kulturskolor i landet för att få fler att spela, inte minst fokusinstrumenten, och ta del av allt som Yoma erbjuder.

Vinnaren av Polstjärnepriset 2022, trombonisten Lukas

Flink, är på plats i Vänersborg för en konsert. Han minns sin första Polstjärnekurs.

– Jag var så imponerad av hur bra andra kunde spela. Där vände det. Jag såg möjligheter.

Lukas liv förändrades efter vinsten av Polstjärnepriset. En höjdpunkt var att få representera Sverige i den stora tävlingen Eurovision Young Musicians.

– Det är inte varje dag man får spela i livesänd teve till flera länder. ■

»Yoma har blivit väldigt viktigt för mig. Jag kommer fram snabbare och blir duktigare. Lärarna på Yoma-kurserna är väldigt bra. Jag har varit på plats några gånger, men för det mesta är jag med online. På plats i Vänersborg är bäst för då får jag träffa andra och spela i orkester.«

REBECCA LUNDGREN, 12, CELLOELEV FRÅN NORRKÖPING

YOMA I ETT NÖTSKAL

- Yoma kompletterar undervisning på hemorten avgiftsfritt med upp till 30 klocktimmar per år.
- Elevernas intresse är viktigare än tekniska färdigheter, därför finns inga särskilda krav för instegsnivå 1 (av 4 nivåer).
- Eleverna deltar på plats eller online, allt kopplas samman i en lätthanterlig hybridplattform.
- Elevernas ordinarie pedagog kan avgiftsfritt auskultera på plats eller online och samarbeta med Yoma-pedagogerna.
- Förmåner för fokusinstrumenten oboe, fagott, valthorn, viola och kontrabas:
 - Fria resor till Yomakurser
 - Bidrag till kost och logi
 - Stöd till andras kurser och till undervisning på hemorten.
- Nätverket El Sistemas elever deltar kostnadsfritt.
- Återstart av musiken efter pandemin: YOMA lånar kostnadsfritt ut musiker, pedagoger och dirigenter.
- Yoma och Polstjärnepriset drivs av Nationellt Centrum för Musiktalanger; en ideell förening där de stora svenska orkestrarna, musikhögskolorna och den regionala musiken är engagerade.

Eskil Williams,
elva år har sin
fjärde trumlektion.
Han har skrivit en
egen låt.

KULTUR FÖR ALLA BARN I BURLÖV →

LANDET RUNT

På Burlövs kulturskola finns alla de traditionella ämnena. I mån av plats kan vuxna också delta. Dessutom satsar man på KulturCrew, Tvåornas kör och att alla barn i kommunen ska få en kulturupplevelse.

text & foto Maria Ille André

BURLÖVS KOMMUN är den till ytan näst minsta kommunen i landet belägen mellan Malmö och Lund. Kulturskolan håller till i ett hundraårigt tegelhus i centralorten Arlöv, där det mesta av undervisningen sker. I kommunens andra tätort Åkarp undervisar några lärare i musiksalen på en grundskola.

– Vi är inte superförtjusta över det. Det blir mycket ensamarbete i en helt tom skola, men Åkarpsborna vill gärna att vi är där, säger Jonna Salomonsson, enhetschef för Kultur i Burlöv.

Hon har varit chef i snart tre år med ansvar dels för kulturskolan och dels för mer övergripande kulturevenemang samt all offentlig konst i kommunen. Två dagar i veckan finns hon på plats på kulturskolan, där hon tidigare har jobbat som sångpedagog.

– Vi har en väldigt välfungerande kulturskola. Lärarna har fått klara sig en del själva, och jag behöver inte vara inne och pillar i detaljer, säger hon.

PÅ BOTTENPLAN i tvåvåningshuset finns både små och stora undervisningssalar. Teater- och bildverksamheten delar på ett rum. Här finns också en danssal med trägolv och ett personalrum. För ungefär tio år sedan renoverades byggnaden och blev helt och hållet kul-

turskolans. Tidigare fanns en AV-central och ett fackförbund i samma hus.

De flesta av de 15 lärarna jobbar deltid. Den här måndagen är det gitarr-, flöjt-, fiol-, piano- och danselever som kommer och går till sina lektioner. Musikeleverna har enskild undervisning, men det finns dessutom 14 olika musik-

ensembler för dem att delta i, inklusive de sex körerna. Därutöver finns fem bildgrupper, nio dansgrupper och tre teatergrupper.

När det finns platser över, får vuxna också delta i undervisningen, till exempel i blåsorkestrarna.

– Det är ofta föräldrar, som själva har spelat tidigare. Det är ett vinnande koncept. Barnen ser att de vuxna också kan spela, och det låter bättre, säger Jonna.

Kulturskolan är sedan fem-sex år tillbaka organiserad under Utbildnings- och Kulturförvaltningens underavdelning Kultur och Fritid. Tidigare låg de under Utbildning och Barnomsorg.

– För vår del är detta helt

Enhetschefen Jonna Salomonsson och kulturpedagogen Klara Sjöblom hoppas på sikt kunna starta KulturCrew även för högstadiet.

Dansläraren Petra Ziegler har startat en ny balettgrupp den här terminen med barn från förskoleklass till trean.

klart mycket bättre. Det är lätt att man försvinner i obligatorisk verksamhet, om man inte är det själv, säger Jonna.

I BURLÖVS KOMMUN finns en kulturaranti, som innebär att alla barn från förskoleklass till årskurs nio ska få någon form av kulturupplevelse varje år. Sedan några år tillbaka har kulturskolan två kulturpedagoger, som träffar förskoleklasserna en gång i veckan under sex veckor.

– Vi har fria tyglar att skapa ett upplägg tillsammans med personalen. Vi gör workshops och de får uppgifter att göra till nästa vecka. Det är väldigt kul och härligt, säger Klara Sjöblom, en av kulturpedagogerna.

Kulturpedagogerna jobbar också med de två utvecklingsprojekten KulturCrew och Tvåornas kör. För dessa båda projekt har kulturskolan sökt och fått 461 000 kronor →

– Den är perfekt. Den har du kört rätt mycket, va, säger Magnus Karlsson till Simon Esaiasson Daag, elva år, när han spelar Star Wars.

från Kulturrådet för det här läsåret.

– KulturCrew är en satsning på att få in barn i öppen verksamhet, att öppna dörrarna lite mer, så att det inte blir en tröskel, säger Jonna.

Verksamheten är gratis och ett nationellt koncept, där Musik i Syd är med och guidar för att låta barn och ungdomar bli delaktiga och ansvariga för olika kulturarrangemang. Kulturpedagogerna gick ut i kommunens alla mellanstadieklasser för att informera och ta reda på vad barnen själva vill.

– Det finns så mycket idéer. Tanken är att de ska bli framtidens kulturskapare och lära sig teknik, vara konferencierer och göra jobbet bakom scenen. Ett gäng på åtta stycken ville vara med, så nu träffas vi varje tisdag, säger Klara.

Första uppdraget närmar sig, då KulturCrew-deltagarna ska ställa fram stolar, dela ut program, hälsa välkomna och sköta mellansnacket vid kulturskolans solistkonsert.

I PROJEKTET TVÅORNAS KÖR åker kulturpedagogerna ut till alla andraklassare. Det är sammanlagt tolv klasser som har ett rullande schema, där tre klasser får besök varje fredag. De jobbar med tio låtar varav några kommer från musikpedagogerna på Malmö kulturskola.

– Det är typ det roligaste vi gör. Det har en otrolig charm att alla är med. Någon har hörlurar hela tiden men är med på sitt sätt, säger Klara.

Förra året sjöng 50 barn från Tvåornas kör på ett kommunfullmäktigemöte.

– Det var så himla härligt att

Lilja El-alawi, 15 år brukar få välja låtar själv. Här spelar hon Rihannas Stay med sin lärare Nelica Stanosevic.

»Vi är här på skattebetalarnas pengar, och det vore ju fasen om vi inte vore till för alla kommuninvånare.«

JONNA SALOMONSSON

ta in barnen i det stela rummet. Inte ett öga var torrt, säger Klara.

– Det är bra när vi kan visa för politiken vad vi gör och få dem att permanenta det som har fungerat bra. Det blir lite flängigt att vara ute på skolor, men det är det värt. Då blir det bredd. Vi är här på skattebeta-

larnas pengar, och det vore ju fasen om vi inte vore till för alla kommuninvånare, säger Jonna.

– Man ska kunna gå vilken väg man vill på kulturskolan. En del elever kommer för att få träffa en vuxen, men man ska också kunna bli

konsertermusiker. Man kan få extratid om man samråder med mig och sin lärare, säger Jonna.

Det stämmer väl med kulturskolans devis: Kom som du är och bli den du vill! ■

Burlövs kulturskola

- I Burlövs kommun bor 19 800 människor.
- Kulturskolan har 379 elever varav 261 är flickor, 117 är pojkar och 1 är ickebinär.
- Eleverna är mellan fyra och 65 år, men de flesta tillhör målgruppen sex till 20 år.
- 15 lärare undervisar på kulturskolan. Det motsvarar drygt åtta heltidstjänster.
- Terminsavgiften är 300 kronor, och syskonrabatt tillämpas. Vuxna betalar 900 kronor per termin. Deltagande i orkester är gratis, utom för vuxna som betalar 500 kronor.
- Vill man hyra instrument, kostar det 250 kronor per termin.
- Kulturskolan gör cirka tio konserter och föreställningar på ett år.
- I mån av plats kan man gå på mer än ett ämne. Det är kö till framför allt gitarr och piano men även till sång och slagverk.
- Ämnet kreativt spelskapande finns som digital kurs under Regional kulturskola i Skåne tillsammans med fem andra kommuner.

Stipendier att sökas av Gitarrister & Dragspelare

**Stiftelsen Albin Hagströms minnesfond
delar ut stipendier i tre kategorier:**

Ordinarie stipendium

FÖR FÖDDA 1987 ELLER SENARE

Barn- och ungdomsstipendium

FÖR FÖDDA 2007 ELLER SENARE

Albin Hagströms stora stipendium

OM 100.000 KRONOR

Obs! Stipendierna är INTE avsedda för grupper.

ANSÖKNINGSBLANKETT SAMT YTTERLIGARE INFORMATION

www.musikaliskaakademien.se/hagstrom | 08-407 18 02 | adm@musikaliskaakademien.se

NORDISKA MUSIKGYMNASIET

SKOLAN MED STJÄRNLANS

Bild: Lucia i Peterskyrkan

Ytterligare information om skolan
www.musikgymnasiet.se
Epost: info@musikgymnasiet.se